

Tisdagen den 30 januari

Kl. 16.00

Tisdagen den
30 januari 1973

Förhandlingarna leddes av fru andre vice talmannen.

§ 1 Fru andre vice talmannen meddelade att enligt till kammaren inkomna läkarintyg var dels fru *Dahl* sjukskriven ytterligare under tiden den 29 januari – 7 februari, dels herr *Eriksson* i Bäckmora ytterligare under tiden den 1–28 februari och dels herr *Haglund* under tiden den 18 januari – 25 februari.

Erforderliga ledigheter från riksdagsgöromålen beviljades.

§ 2 Föredrogs och hänvisades motionerna

- nr 886 och 887 till finansutskottet,
- nr 888–895 till skatteutskottet,
- nr 896 till justitieutskottet,
- nr 897 och 898 till försvarsutskottet,
- nr 899 till socialförsäkringsutskottet,
- nr 900–902 till socialutskottet,
- nr 903 till trafikutskottet,
- nr 904 till socialutskottet,
- nr 905–909 till kulturutskottet,
- nr 910–924 till utbildningsutskottet,
- nr 925 och 926 till trafikutskottet,
- nr 927–937 till jordbruksutskottet,
- nr 938–946 till näringsutskottet,
- nr 947–953 till inrikesutskottet,
- nr 954–958 till civilutskottet,
- nr 959–981 till konstitutionsutskottet,
- nr 982–996 till finansutskottet,
- nr 997–1036 till skatteutskottet,
- nr 1037 yrkandet 1 till skatteutskottet och yrkandet 2 till finansutskottet,
- nr 1038 till skatteutskottet,
- nr 1039 till jordbruksutskottet,
- nr 1040–1076 till skatteutskottet,
- nr 1077–1086 till justitieutskottet,
- nr 1087–1097 till lagutskottet,
- nr 1098–1113 till utrikesutskottet,
- nr 1114–1125 till försvarsutskottet,
- nr 1126–1164 till socialförsäkringsutskottet,
- nr 1165–1179 till socialutskottet,
- nr 1180 yrkandet A 3 till socialförsäkringsutskottet och i övrigt till socialutskottet,

nr 1181–1222 till socialutskottet,
nr 1223–1254 till kulturutskottet,
nr 1255 till inrikesutskottet,
nr 1256 och 1257 till kulturutskottet,
nr 1258–1338 till utbildningsutskottet,
nr 1339–1341 till trafikutskottet,
nr 1342 till lagutskottet,
nr 1343–1383 till trafikutskottet,
nr 1384–1445 till jordbruksutskottet,
nr 1446–1449 till näringsutskottet,
nr 1450 till trafikutskottet,
nr 1451–1468 till näringsutskottet,
nr 1469 punkterna 1 och 2 till näringsutskottet samt punkten 3 till utbildningsutskottet,
nr 1470–1515 till näringsutskottet,
nr 1516–1539 till inrikesutskottet,
nr 1540 till socialförsäkringsutskottet,
nr 1541–1548 till inrikesutskottet samt
nr 1549–1577 till civilutskottet.

§ 3 Interpellation nr 25 ang. försvarsviljan hos studentgrupperna

Ordet lämnades på begäran till

Herr BJÖRCK i Nässjö (m), som yttrade:

Fru talman! I en undersökning som utförts på uppdrag av beredskapsnämnden för psykologiskt försvar har undersökts attityder och kunskaper beträffande vårt totalförsvar hos studenterna vid Uppsala universitet. Reservationer kan, som alltid vid denna typ av undersökningar, göras beträffande urvalets representativitet. Andra s. k. ungdomsundersökningar som utförts bekräftar dock i stort sett det resultat som Uppsalaundersökningen kommit fram till.

Detta resultat är av den arten att det inte utan vidare kan förbigås. Det visar på en betydligt sänkt försvarsvilja hos studenterna under de senaste åren. Vidare framgår klart att kunskaperna om det svenska totalförsvaret är högst bristfälliga.

Notabelt är att endast 50 procent anser att det är riktigt att den manliga befolkningen måste göra värnplikt. Om den allmänna värnpliktens princip är de politiska partierna ense, varför den låga siffran är oroande. Vidare anser blott 61,4 procent av de tillfrågade studenterna att Sverige skall göra motstånd om vårt land angrips med vapenmakt.

Kunskaperna om det svenska totalförsvarets uppbyggnad är bristfälliga. Det ekonomiska och psykologiska försvarets existens är känd av endast 19,7 respektive 31,6 procent av de tillfrågade.

Även i övrigt visar undersökningen på en oroväckande utveckling. Uppenbarligen har den hittills bedrivna försvarsupplysningen inte fungerat på avsett sätt vilket stämmer till eftertanke. Det svenska totalförsvaret kostar omkring 7 miljarder kronor varför rimliga medel borde ställas till förfogande för att medborgarna skall få en tillfredsställande information

om dess verksamhet och syftet med den svenska alliansfria utrikespolitiken och de säkerhetspolitiska bedömanden som är förknippade därmed.

Ett problem i sammanhanget är att beredskapsnämnden för psykologiskt försvar helt är inriktad på krigstida uppgifter och i fred endast sysslar med planläggning och opinionsundersökningar. Någon aktiv verksamhet för att höja försvarsviljan förekommer sålunda knappast från officiellt håll. Hittills har det ansetts tillfredsställande med de insatser som gjorts av privata organisationer.

Om utvecklingen skulle fortsätta mot en alltmer utbredd försvarsnegativism hos ungdomen och andra befolkningsgrupper måste olika åtgärder för att motverka detta prövas. Inte minst kommer här skolan i blickpunkten, men också den framtida inriktningen av beredskapsnämndens arbete kan komma att omprövas.

Med stöd av vad som anförts hemställer jag om kammarens tillstånd att till herr försvarsministern ställa följande frågor:

1. Vilka slutsatser drar herr försvarsministern av undersökningen beträffande försvarsviljan hos studentgrupperna?
2. Anser herr försvarsministern det vara befogat att nu vidtaga åtgärder för att stärka försvarsupplysningen?

Denna anhållan bordlades.

§ 4 Interpellation nr 26 ang. förslag från Samarbetsorganet för bekämpning av narkotikamissbruk

Ordet lämnades på begäran till

Fru KRISTENSSON (m), som yttrade:

Fru talman! Narkotikafrågan är ett problem med konsekvenser inom olika sektorer av det svenska samhället. På myndighetssidan är såväl sjukvård som social- och kriminalvård starkt berörda. Narkotikaproblematiken är i sig svår att komma till rätta med, och det splittrade huvudmannskapet har försvårat en enhetlig och effektiv vårdpolitik. För att samordna och effektivisera åtgärderna i kampen mot narkotikamissbruket bildades den 3 januari 1969 ett samarbetsorgan för bekämpning av narkotikamissbruket (SBN).

I samband med regeringens beslut i början av detta år att bilda ett centralt råd för samordning av samhällets insatser mot brottsligheten meddelades att SBN därmed skall upphöra med sin verksamhet.

Då nu SBN står inför avveckling av sin verksamhet vore det värdefullt att riksdagen fick en sammanfattande redovisning av den verksamhet som SBN bedrivit och de resultat denna avsatt.

Aberopande det anförda hemställer jag om kammarens tillstånd att till herr statsrådet Lidbom få ställa följande fråga:

Vill statsrådet ge kammaren en redogörelse för Samarbetsorganets för bekämpning av narkotikamissbruk verksamhet och för de konkreta förslag till åtgärder som avgivits?

Denna anhållan bordlades.

Nr 12

Tisdagen den
30 januari 1973

§ 5 Anmälades och bordlades Kungl. Maj:ts propositioner:

Nr 8 angående godkännande av 1970 års europeiska överenskommelse om arbetsförhållanden för fordonsbesättningar vid internationella vägtransporter, m. m.

Nr 9 angående skydd för fiske med fast redskap, m. m.

Nr 10 med förslag till lag om ändring i uppbördsförrordningen (1953:272), m. m.

§ 6 Meddelande ang. enkla frågor

Meddelades att följande enkla frågor framstälts, nämligen

den 29 januari av

Nr 60 Herr *Sundman* (c) till herr statsministern om svenskt bistånd till Island:

När och hur avser svenska regeringen ta upp till överläggning med den isländska regeringen lämpliga former för svenskt bistånd med anledning av den svåra naturkatastrofen vid Vestmannaöarna?

Nr 61 Fru *Lindberg* (s) till herr inrikesministern angående säkerheten för av länsbostadsnämnd utlämnat lån:

Hur ser statsrådet på länsbostadsnämndernas skyldighet att tillgoda kravet på betryggande säkerhet för utlämnade lån i de fall där belånade fastigheter minskat i värde på grund av omständigheter utanför ägarens rådighet?

§ 7 Kammaren åtskildes kl. 16.06.

In fidem

SUNE K. JOHANSSON

/Solveig Gemert